

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 28/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi televisio- ja radiotoimin- nasta annetun lain 4 ja 7 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä syyskuuta 2006 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 4 ja 7 §:n muuttamisesta (HE 98/2006 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti sivistysvaliokunta on antanut asiasta lausunnon (SiVL 16/2006 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Asta Virtaniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- hallitusneuvos Jorma Waldén, opetusministeriö

- yksikönpäällikkö Merja Saari, Viestintävirasto
- apulaisjohtaja Timo Mattila, Kilpailuvirasto
- johtaja Jorma Miettinen, MTV Oy
- päälakimies Pia Huhdanmäki, Nelonen Oy
- director Jouni Kämäräinen, Nokia Oyj
- johtava asiantuntija Tytti Peltonen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- puheenjohtaja Lasse Saarinen, Suomen elokuvatuottajien keskusliitto
- johtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto
- toimitusjohtaja Reijo Svento, FiCom
- apulaisjohtaja Lauri Kaira, Gramex ry
- johtaja Arto Tamminen, Kopiosto ry
- toimitusjohtaja Katri Sipilä, Teosto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Yleisradio
- Plus TV, Digi TV Plus Oy
- TeliaSonera Oyj.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan televisio- ja radiotoiminnasta annettua lakia muutettavaksi.

Televisio- ja radiotoiminnalle syntyy teknikan kehittymisen myötä uusia mahdollisuuksia ja uusia jakeluteitä. Yhdeksi jakelutiekse on kehittymässä liikkuva vastaanotto matkapuhelimeen tai muuhun kannettavaan laitteeseen. Mobiilitelevisiopalveluita on tarkoitus tarjota uudessa, neljännessä digitaalisessa kanavanipussa.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia ohjelmistolupia koskevaan sääntelyyn. Muutoksilla on tarkoitus keventää menettelyä myönnettäessä ohjelmistolupia neljänteen kanavanippuun. Ehdotuksen mukaan ohjelmistoluvan uuteen kanavanippuun myöntäisi Viestintävirasto. Toimilupaa myöntäessään Viestintävirasto käyttäisi lakiin sidottua harkintaa.

Esityksessä ehdotetaan myös, että valtioneuvoston myöntämän digitaalisen toimiluvan nojalla lähetettävät televisio- ja radio-ohjelmistot voitaisiin lähettää samanaikaisesti ja muuttamattomina myös DVB-H-verkossa ilman erillistä toimilupaa. Sama koskisi Yleisradio Oy:n televi-

sio- ja radiotoiminnasta annetun lain nojalla lähettämiä ohjelmistoja.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Asiantuntijakuulemisissa toimilupamenettelyn keventämistä on pidetty myönteisenä. Hallituksen esityksessä kevennetty menettely on sidoksissa televisio- tai radiotoimintaan DBV-H-tai vastaavaa standardia käyttävässä verkossa, eikä säännöstä ole sidottu yksinomaan DVB-H-standardiin. On myös huomattava, että televisio- tai radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:n mukaan toimilupa televisio- tai radiotoimintaan tarvitaan ainoastaan silloin, kun sitä harjoitetaan joukkoviestintäverkossa. Esimerkiksi 3G-verkkoa ei voida pitää viestintämarkkinalain (393/2003) 2 §:ssä tarkoitettuna joukkoviestintäverkkona, joten siihen ei tarvita ohjelmistolupaa.

Tekijänoikeuskysymykset

Hallituksen esityksessä ei ehdoteta tekijänoikeuksiin liittyvää sääntelyä. Esityksen perustelujen mukaan on olemassa hyvät perusteet sille, että sovittavan korvauksen pitäisi kattaa sekä alkuperäinen että rinnakkainen DVB-H-lähetystoiminta. Tämä koskee tilanteita, joissa rinnakkaisen lähettämisen liiketoimintamallit eivät poikkea muista vapaasti yleisön vastaanottavissa olevien televisio- tai radiolähetysten liiketoimintamalleista. Korvausjärjestelyt jätetään esityksessä sopimuksenvaraisiksi.

Asian valmistelun eri vaiheissa on esitetty tekijänoikeuslain muuttamista. Sivistysvaliokunta on lausunnossaan todennut, ettei se ota kantaa sille esitettyyn muutosehdotukseen vaan katsoo, että asia tulee käsitellä ja tulkintaerimielisyydet ratkaista pikaisesti perusteellisessa laajapohjaisessa valmistelussa.

Esityksen tarkoituksena on taata uusien viestintäteknologioiden käyttöönotto ja sitä kautta edistää tietoyhteiskunnan kehitystä. Valiokunta korostaa, että esityksellä ei ehdoteta tekijänoikeuksiin liittyvää sääntelyä. Valiokunta pitää yleisesti tärkeänä tekijänoikeusjärjestelmän joustavaa kehittämistä niin, että se vastaa teknistä kehitystä ja turvaa samalla tekijöiden oikeuden korvaukseen. Tekijänoikeusjärjestelmän pitää soveltua uuteen toimintaympäristöön, jossa samoja sisältöjä jaetaan eri jakelukanavia pitkin ja yleisöt pirstoutuvat pienemmiksi ryhmiksi.

Sivistysvaliokunnan tavoin valiokunta katsoo, että asia tulee käsitellä ja tulkintaerimielisyydet ratkaista pikaisesti perusteellisessa laajapohjaisessa valmistelussa, ja esittää sen vuoksi eduskunnan hyväksyttäväksi lausumaa, että hallitus omalta osaltaan ryhtyisi vastaaviin toimenpiteisiin (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus omalta osaltaan ryhtyy toimenpiteisiin tekijänoikeuskysymyksissä olevien tul-

kintaerimielisyyksien ratkaisemiseksi pikaisesti perusteellisessa laajapohjaisessa valmistelussa olemassa olevan tekijänoikeusjärjestelmän puitteissa.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Markku Laukkanen /kesk
vpj. Matti Kangas /vas
jäs. Leena Harkimo /kok
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /kok
Inkeri Kerola /kesk
Reino Ojala /sd

Erkki Pulliainen /vihr
Arto Seppälä /sd
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /kok
Raimo Vistbacka /ps
vjäs. Reijo Paajanen /kok
Lyly Rajala /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.